06/04/2019

Γερμανική Εισβολή στην Ελλάδα: Τα εγκλήματα των Ναζί στην Μακεδονία

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Με αφορμή την ημέρα μνήμης για την Γερμανική εισβολή στην Ελλάδα, το σημερινό άρθρο θα ρίξει φώς στο σχέδιο της Γερμανικής εισβολής, καθώς και στα Εγκλήματα των Γερμανών στην περιοχή της Μακεδονίας στην διάρκεια της τριπλής κατοχής.

Επιχείρηση Μαρίτα

Στις 6 Απριλίου 1941, μόλις 15 λεπτά πριν ξεκινήσει η επιχείρηση «Μαρίτα» (κωδική ονομασία της ναζιστικής εισβολής στα ελληνικά εδάφη), ο Γερμανός πρέσβης στην Αθήνα, κόμης Έρμπαχτ, επέδωσε διακοίνωση στον τότε πρωθυπουργό Α. Κορυζή, με την οποία η Γερμανία κήρυσσε τον πόλεμο στην Ελλάδα. [Ο Έρμπαχ είχε πει στον Κορυζή ότι ο πόλεμος δεν στρεφόταν κατά της Ελλάδας, αλλά κατά της Αγγλίας, που είχε σπεύσει προς βοήθεια της χώρας μας με 62.000 άνδρες και μεγάλη αεροπορική δύναμη.] Η απάντηση του Κορυζή αποτελεί το δεύτερο ΟΧΙ, αυτή τη φορά στην ναζιστική πρόκληση.

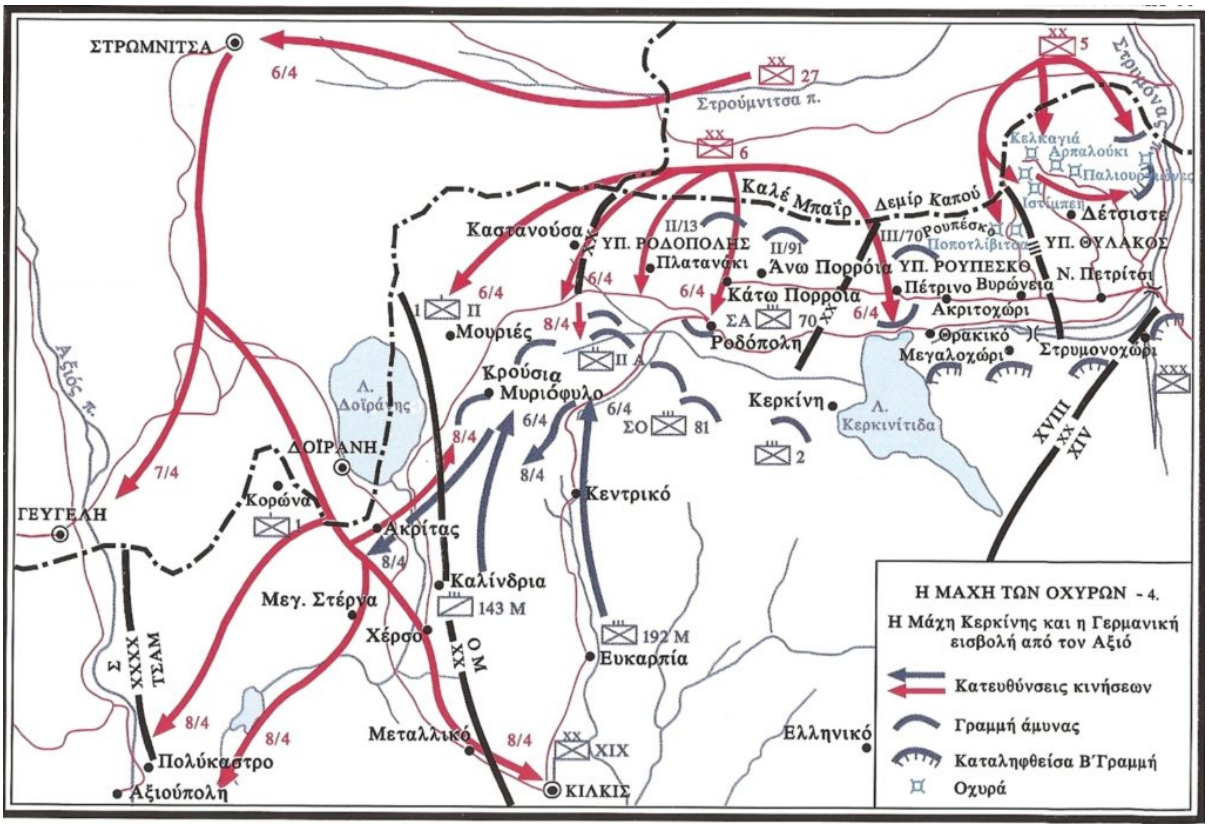

Η επίθεση των Γερμανών κατά των οχυρών της Γραμμής Μεταξά άρχισε στις 05.15 τα ξημερώματα της 6ης Απριλίου 1941, ημέρα Κυριακή, με σφοδρό βομβαρδισμό του πυροβολικού με βλήματα διαφόρων διαμετρημάτων. Από τις 06.00 και μετά αεροπλάνα Στούκας, τα οποία ήταν αναπτυγμένα σε σχηματισμούς, έριχναν συνεχώς βόμβες στα οχυρά. Στο Όρος Μπέλες πραγματοποιήθηκε η πρώτη χερσαία επίθεση των Γερμανών όπου η 6η Ορεινή Μεραρχία κινήθηκε μέσα από τους ορεινούς όγκους στο δυτικό τμήμα του όρους, στο οποίο τμήμα δεν υπήρχαν μόνιμες οχυρώσεις παρά μόνο ολιγάριθμες ελληνικές δυνάμεις κατανεμημένες σε διάσπαρτα πολυβολεία. Παρά την σθεναρή αντίσταση των Ελλήνων μαχητών στα πυροβολεία οι Γερμανικές δυνάμεις διέσπασαν της Ελληνικές γραμμές. Κατά την διάρκεια της Γερμανικής επίθεσης, με την υποστήριξη 165 πυροβόλων διαφόρων διαμετρημάτων και από μεγάλο αριθμό αεροπλάνων, η γερμανική 5η Ορεινή Μεραρχία επιτέθηκε στο ανατολικό Μπέλες, από το Ρουπέσκο εώς το Οχυρό

Καρατάς. Στον τομέα αυτό, που υπεράσπιζε η XVIII Μεραρχία, οι Γερμανοί κατάφεραν, έπειτα από σκληρούς αγώνες και σφοδρό βομβαρδισμό, να επικαθήσουν στη επιφάνεια των οχυρών Ιστίμπεη και Κελκαγιά.

Ανατολικότερα, στη στενωπό του Ρούπελ, την Γερμανική επίθεση διεξήγαγε το 125ο Σύνταγμα Πεζικού (το οποίο είχε χρησιμοποιηθεί στις επιχειρήσεις στη Γραμμή Μαζινό στη Γαλλία) μαζί με άλλες μονάδες και με ισχυρή προπαρασκευή πυροβολικού και αεροπλάνων Στούκας, επιτέθηκαν με σφοδρότητα στο οχυρό Ρούπελ, αλλά αποκρούστηκαν απο τα εύστοχα πυρά των Ελλήνων. Το ηθικό των Ελληνικών δυνάμεων συνέχισε να είναι ακμαίο παρά τους συνεχείς βομβαρδισμούς, οι οποίοι προκάλεσαν ελάχιστες ζημιές στα οχυρά.

Οι μάχες συνεχίζονταν με αμείωτη ένταση. Στις 9 Απριλίου τα γερμανικά στρατεύματα καταλαμβάνουν τη Θεσσαλονίκη μέσω της κοιλάδας του Αξιού και το Τμήμα Στρατιάς Ανατολικής Μακεδονίας συνθηκολογεί. Την ίδια ώρα η μάχη των οχυρών στα Ελληνο-Βουλγαρικά σύνορα συνεχίζεται. Στις 10 Απριλίου κάθε αντίσταση στην Ανατολική Μακεδονία και την Δυτική Θράκη είχε σταματήσει, με τους Έλληνες να έχουν 1.000 νεκρούς και τραυματίες και τους Γερμανούς με 645 νεκρούς, 2.134 τραυματίες και 170 αγνοούμενους. Μετά το τέλος των εχθροπραξιών, οι Γερμανοί απέδωσαν στρατιωτικές τιμές στους μαχητές των οχυρών, βεβαία οι Γερμανοί δεν συμπεριφέρθηκαν το ίδιο σε όλα τα οχυρά, στο οχυρό της Νυμφαία οι Γερμανοί φέρθηκαν εκδικητικά. Οι Έλληνες αιχμάλωτοι μεταφέρθηκαν στις Σέρρες και αφέθηκαν ελεύθεροι με διαταγή του Χίτλερ.

Κάποιοι ιστορικοί θεωρούν την Γερμανική εκστρατεία στην Ελλάδα αποφασιστική

για την έκβαση του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου, θεωρώντας ότι αποτέλεσε σοβαρή καθυστέρηση της εισβολής του Άξονα στη Σοβιετική Ένωση. Άλλοι θεωρούν ότι η εκστρατεία δεν είχε καμία επιρροή στην Επιχείρηση Μπαρμπαρόσα και χαρακτηρίζουν τη Βρετανική επέμβαση στην Ελλάδα ως μάταιο εγχείρημα, μία «πολιτική και συναισθηματική απόφαση» ή ακόμα και ένα «σαφές στρατηγικό σφάλμα». Με την κατάκτηση της Ελλάδας από τους Ναζί ξεκινά μια νέα εποχή, η εποχή της εθνικής αντίστασης.

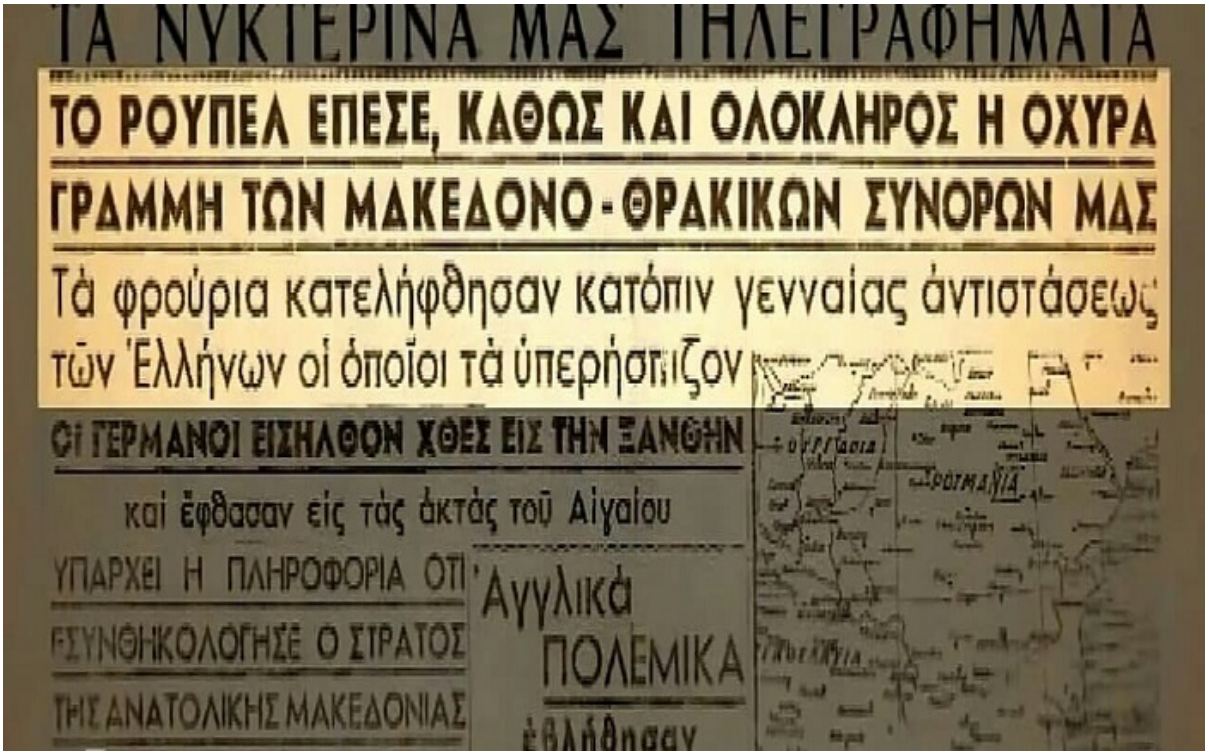

ΤΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΖΙ ΣΤΗΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Μετά την ηρωική αντίσταση των Ελλήνων ενάντια στους Γερμανούς εισβολείς, και την συνθηκολόγηση του δωσίλογου αντιστράτηγου και μετέπειτα κατοχικού πρωθυπουργού Γεώργιου Τσολάκογλου, οι Γερμανοί πέρασαν τα σύνορα και η χώρα πέρασε μία μαύρη και αιματηρή κατοχή που διήρκησε 4 χρόνια. Τα εγκλήματα στην Μακεδονία εκείνη την περίοδο δεν ήταν λίγα, η περιοχή είχε γεμίσει κυριολεκτικά με ελληνικό αίμα. Οι Γερμανοί θα ήταν ο χειρότερος εφιάλτης των Μακεδόνων. Στις 9 Αυγούστου 1943 οι Γερμανοί κρεμάνε στο χωριό Κλαδοράχη της Φλώρινας 15 πατριώτες, είχε προηγηθεί την προηγούμενη ενέδρα αντιστασιακής ομάδας στον δημόσιο δρόμο Φλώρινας – Κλαδοράχης εναντίον Γερμανικού αποσπάσματος το οποίο αποτελούσαν δυο στρατιώτες, ένας μοτοσικλετιστής και ένας πολίτης. Εκεί σκοτώνεται ο οδηγός, ενώ οι δυο Γερμανοί και ο εφοριακός υπάλληλος Μίμης Παπαδόπουλος οδηγούνται στο δάσος ως αιχμάλωτοι. Με το φόβο των αντιποίνων, ο πρόεδρος της Κλαδοράχης, Παναγιώτης Παπάς, ενημερώνει το Γερμανικό Φρουραρχείο Φλώρινας για το συμβάν, φοβούμενος αντίποινα. Επίσης ενημερώνει και τον Νομάρχη Φλώρινας,Κωνσταντίνο Μπόνη. Η απόφαση των Γερμανών είναι αντίποινα με απαγχονισμό 15 Ελλήνων για το θάνατο του Γερμανού στρατιώτη και αν δεν απελευθερωθούν οι αιχμάλωτοι, την αύξηση των αντιποίνων στους 50 Έλληνες. Ο αριθμός δεν αυξήθηκε διότι απελευθερώθηκαν οι αιχμάλωτοι.

Φτιάχνεται και η λίστα των 15 όπου περιλαμβάνει συλληφθέντες από την περιοχή, αλλά και από κρατούμενους των Γερμανικών Φυλακών Φλώρινας. Ρόλο στις υποδείξεις της λίστας των μελλοθανάτων, φαίνεται να έπαιξαν και Βούλγαροι στρατιωτικοί που είχαν στοχοποιήσει πρόσωπα για την αντιστασιακή τους δράση. Η εκτέλεση των 15 έγινε τα χαράματα της Δευτέρας 9 Αυγούστου 1943, με απαγχονισμό σε ενιαία δοκό η οποία στηρίχτηκε σε δύο δένδρα και οι απαγχονισθέντες, έμειναν κρεμασμένοι επί τρεις ημέρες προς παραδειγματισμό – εκφοβισμό, κατόπιν διαταγής του Γερμανικού Φρουραρχείου. Στα τέλη Φεβρουαρίου του 1944 φτάνει στην Μακεδονία ο Γερμανός αξιωματικός Φιρτς , από την πρώτη μέρα που εγκαταστάθηκε στα Γιαννιτσά ο Σούμπερτ προχώρησε στη σύλληψη πολιτών τους οποίους διέταξε να τους φυλακίσουν στα υπόγεια του κτιρίου όπου διέμενε και οι οποίοι στη διάρκεια του εγκλεισμού τους υπέστησαν ξυλοδαρμούς και βασανιστήρια. Μέχρι τον Απρίλιο της ίδιας χρονιάς που ο Σούμπερτ έφυγε από τα Γιαννιτσά, η ομάδα του προέβη σε εκτελέσεις, συλλήψεις και βασανιστήρια κατοίκων όχι μόνο των Γιαννιτσών αλλά και διάφορων χωριών της περιοχής όπως στο Σανδάλι, στο Ελευθεροχώρι (όπου εκτέλεσαν 14 άτομα μεταξύ των οποίων μια έγκυο) κ.α. Τα εγκλήματα του Σούμπερτ οδήγησαν τη δημοτική αρχή των Γιαννιτσών να ζητήσει από τη γερμανική στρατιωτική διοίκηση την απομάκρυνση του Γερμανού υπαξιωματικού κάτι που έγινε εφικτό τον Απρίλιο του 1944.

Από τον Απρίλιο μέχρι το Σεπτέμβριο του 1944 ο Σούμπερτ έδρασε κυρίως σε διάφορες περιοχές της Χαλκιδικής. Πρώτα τοποθετήθηκε στο χωριό Νέα Γωνιά

(μέχρι τις αρχές Μαΐου) όπου συνεργάστηκε με γερμανική τοπογραφική υπηρεσία για τον έλεγχο της νοτιοανατολικής ζώνης ασφαλείας της Θεσσαλονίκης. Στη συνέχεια μετατέθηκε στην Νέα Καλλικράτεια μέχρι τα μέσα περίπου του Ιουνίου. Κατά την παραμονή του εκεί η ομάδα του έκανε επιδρομές σε χωριά της περιοχής, όπως στην Κρήνη, στους Ροδοκήπους και στα Πετράλωνα, κατά τις οποίες προχώρησε σε συλλήψεις, βασανιστήρια και εκτελέσεις κατοίκων και εξανάγκασε κάποιους από αυτούς να καταταγούν στο σώμα, απειλώντας πως σε αντίθετη περίπτωση θα κινδύνευαν οι ζωές τους. Οι επιδρομές του Σούμπερτ και των ανδρών του στα διάφορα χωριά συνοδεύονταν από λεηλασίες: έκλεβαν τρόφιμα, ζώα, χρυσαφικά, προίκες κοριτσιών, κρεβάτια, στρώματα, ρούχα, ραπτομηχανές κ.α. Μετά την Νέα Καλλικράτεια ο Σούμπερτ στάλθηκε μέχρι τον Αύγουστο του 1944 στην Νέα Απολλωνία. Η Νέα Απολλωνία βρίσκεται δίπλα στην οδική αρτηρία Θεσσαλονίκης-Καβάλας, κοντά στα στενά της Ρεντίνας. Συχνά αντάρτες του ΕΛΑΣ χρησιμοποιούσαν τις διαβάσεις της περιοχής για να περάσουν από τις βόρειες περιοχές της Μακεδονίας στη Χαλκιδική

Στις 18 Ιουνίου, η ομάδα του Σούμπερτ επιτέθηκε στην Μαραθούσα, ένα χωριό νότια της Νέας Απολλωνίας. Διέταξαν όλους τους κατοίκους να συγκεντρωθούν στην πλατεία, όμως στη συνέχεια, δεχόμενοι επίθεση από άντρες του ΕΛΑΣ που βρίσκονταν στην περιοχή, αναγκάστηκαν να φύγουν. Την επομένη επέστρεψαν στην Μαραθούσα μαζί με βουλγαρικό ιππικό, δολοφόνησαν γύρω στους δέκα κατοίκους και λεηλάτησαν και έκαψαν τουλάχιστον 100 σπίτια του χωριού.

Στα μέσα Ιουλίου, ύστερα από την εκτέλεση δύο ανδρών του από αντάρτες, ο Σουμπερτ διέταξε τη σύλληψη 60 κατοίκων από τα γειτονικά χωριά Μεσοπόταμος, Ξηρόρρευμα και Ασπρόχωμα από τους οποίους τελικά εκτελέστηκαν τρεις κάτω από τον πλάτανο του χωριού.

Στις 25 Ιουλίου ο Σουμπερτ και η ομάδα του ξεκίνησαν από την Νέα Απολλωνία για τη Θεσσαλονίκη για να συμμετάσχουν μαζί με γερμανικές και βουλγαρικές δυνάμεις σε εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην περιοχή Ασβεστοχωρίου-Χορτιάτη, όπου στις 12 Ιουλίου αντάρτες είχαν σκοτώσει δύο στρατιώτες της γερμανικής φρουράς και τραυματίσει άλλους δύο. Δυνάμεις του ΕΛΑΣ που είχαν πληροφορηθεί για την μετακίνηση του Σούμπερτ προς τη Θεσσαλονίκη, του έστησαν ενέδρα κοντά στο χωριό Περιστερώνας, σε ένα σημείο όπου τα υψώματα φτάνουν μέχρι το δρόμο Θεσσαλονίκης-Καβάλας όμως η ενέδρα προδόθηκε, οι αντάρτες αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν και ο Σούμπερτ κατάφερε να φτάσει στο Ασβεστοχώρι.

Εκεί, αφού συγκέντρωσαν όλους τους κατοίκους στην πλατεία, τους χώρισαν σε τρεις ομάδες (μια ομάδα οι γυναίκες με τα παιδιά κάτω των 10 ετών, μια δεύτερη

οι έφηβοι και μια τρίτη οι ενήλικοι άνδρες), διάλεξαν ορισμένους από αυτούς που τους βασάνισαν σε γειτονικό κτίριο και προέβησαν τουλάχιστον τρεις φορές σε εικονικές εκτελέσεις των υπολοίπων. Στο τέλος εκτέλεσαν 16 ανθρώπους (9 υπαλλήλους του Σανατορίου, 3 ασθενείς και και 4 κατοίκους του χωριού). Επιστρέφοντας στη βάση του ο Σούμπερτ διέταξε τη σύλληψη και το βασανισμό δέκα τουλάχιστον ανδρών από το χωριό προκειμένου να μαρτυρήσουν τους συνδέσμους των ανταρτών αλλά διέταξε και την εκτέλεση κάποιων ανδρών του θεωρώντας τους υπεύθυνους για το γεγονός ότι πληροφορίες για τις κινήσεις του γινόταν γνωστές μέσω κάποιων γυναικών στους αντάρτες. Από τα μέσα Αυγούστου η έδρα του τάγματος του Σούμπερτ μεταφέρθηκε στο Ασβεστοχώρι.

Στις 19 Αυγούστου ήταν η σειρά των Νέων Μαλγάρων να γνωρίσουν τη θηριωδία του Σούμπερτ. Πέντε άνθρωποι εκτελέστηκαν εκεί και άλλοι υπέστησαν βασανιστήρια. Στο χωριό Γοργόπη εκτελέστηκαν 12 κάτοικοι και στην Κάρπη λεηλατήθηκαν και κάηκαν περισσότερα από 100 σπίτια. Στο χωριό Χορτιάτη της Θεσσαλονίκης δολοφονήθηκαν 149 κάτοικοι ανάμεσα τους 109 γυναίκες και κορίτσια που έπεσαν θύματα βιασμού και κάηκαν περίπου 300 σπίτια. Στο χωριό Κλεισούρα της Καστοριάς μέσα σε 2 ώρες δολοφονήθηκαν 280 άμαχοι,κάηκαν 150 σπίτια και έμειναν 40 τραυματίες, ενώ στην θεσσαλονίκη τα θύματα από τα βασανιστήρια στις φυλακές κόντευαν τα 1500 άτομα.

Κάποιοι ιστορικοί θεωρούν την Γερμανική εκστρατεία στην Ελλάδα αποφασιστική για την έκβαση του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου, θεωρώντας ότι αποτέλεσε σοβαρή καθυστέρηση της εισβολής του Άξονα στη Σοβιετική Ένωση. Άλλοι θεωρούν ότι η εκστρατεία δεν είχε καμία επιρροή στην Επιχείρηση Μπαρμπαρόσα και χαρακτηρίζουν τη Βρετανική επέμβαση στην Ελλάδα ως μάταιο εγχείρημα, μία «πολιτική και συναισθηματική απόφαση» ή ακόμα και ένα «σαφές στρατηγικό σφάλμα». Με την κατάκτηση της Ελλάδας από τους Ναζί ξεκινά μια νέα εποχή, η εποχή της εθνικής αντίστασης.

Πηγή: cognoscoteam.gr